Opłata pocztowa opł. ryczałtem.

Nr. 2. — 1935. Rok XIX.

CZASOPISMO ADWOKATÓW POLSKICH

Kwartalnie 2 Zł.

ORGAN
ZWIĄZKU ADWOKATÓW POLSKICH

Cena ogłoszeń wedle umowy.

Członkowie Związku A. P. otrzymują bezpłatnie.

Korespondencje do Redakcji: Lwów, Zimorowicza 5 II p.— Tel. Redakcji i Prezydjum Związku 209-20.

†

JÓZEF PIŁSUDSKI

* 5. XII. 1867. † 12. V. 1935

Józef Piłsudski, Jego potężna postać, Jego bój o wolność i niepodległość Narodu, o moc i siłę stworzonego Państwa, należy do dziejów Narodu i Państwa.

To, co na tem skromnem miejscu pragnęlibyśmy choćby kilku słowy utrwalić, są to te rysy wielkiej indywidualności Zmarłego, które stworzyły duchowe powinowactwo, wewnętrzne pokrewieństwo pomiędzy Nim a adwokaturą, tą najlepszą i najwyżej pojmowaną.

Przedewszystkiem element walki.

Józefa Piłsudskiego bez walki z wrogiem, z najeźdzcą, z przeciwnikami, bez zmagań ze sobą i z drugimi, przedstawić sobie nie można.

Ten sam wieczny płomień walki o słuszność i sprawiedliwość ożywiał i ożywia zawsze adwokaturę, tworząc jej właściwy żywioł.

Rysem pokrewnym pomiędzy Józefem Piłsudskim a adwokaturą jest odwaga w podjęciu walki i obrony przeciw przemożnym siłom materjalnym, które wydają się często nie do pokonania,

przeciw przesądom, powszechnej opinji i ogólnie uznanym możliwościom, wytrwanie w pewnej pozycji obronnej z wiarą w słuszność sprawy.

Cechą wspólną dalszą jest szczerość, szczerość w działaniu i mówieniu, połączona z pogardliwem traktowaniem wszelkiej hipokryzji, która co innego myśli a co innego głosi. Z tem łączy się umiłowanie wszystkiego, co uważa się za prawdę, choćby ta prawda była gorżka i niewygodna, czasem nawet odtrącająca.

Walce o to, co odczuwa się jako prawdę, poświęcona jest najlepsza adwokatura.

A potem wielki respekt dla prawa.

Kto walczył jak Józef Piłsudski o wolność swego Narodu i trwały byt swego Państwa, musiał na gruncie swoich instynktów szukać stałych podstaw prawa. Nie tego prawa, zakrzepłego w formaliźmie, nie tego prawa każdocześnie obowiązującego w formie bieżących ustaw, wymienianych na zdawkową monetę ich codziennego stosowania, choćby pochodziły od zaborców i ciemiężycieli, ale tego prawa, na którego dnie leżą odwieczne pokłady wyższej moralności, etyki i sprawiedliwości.

To zmaganie się z obowiązującemi ustawami i godzenie ich z zasadami słuszności i sprawiedliwości, jest cechą najwyżej pojmowanej adwokatury.

Obmyślenie strategji działania, uderzenia lub odparcia ciosu przeciwnika w sposób, by one mogły być skuteczne, przygotowanie ataku i obrony, nawet co do metody działania, czynią Józefa Piłsudskiego bliskim adwokaturze.

Można te spólności duchowe pomiędzy Józefem Piłsudskim a adwokaturą snuć jeszcze dalej i głębiej.

Instynkty natury Józefa Piłsudskiego zbliżały Go do adwokatury, tej odwiecznej, walczącej zawsze o wolność i żywe prawo.

Zachowując dystans należny wielkości Józefa Piłsudskiego i Jego idei i bolejąc wraz z całym Narodem nad tą wielką stratą, odczuwa nadto adwokatura polska zgon Józefa Piłsudskiego jako zejście postaci duchowo sobie bliskiej.

Po zgonie ś. p. Marszałka Piłsudskiego wystosował Zarząd Główny Związku Adwokatów Polskich na ręce Pana Ministra Sprawiedliwości w Warszawie telegraficzną kondolencję następującej treści:

„Z powodu zgonu Wielkiego Człowieka, który był najwyższą siłą moralną Polski i największym mózgiem pracującym dla Polski, przesyłamy na ręce Pana Ministra wyrazy głębokiego bólu i żałoby.

Związek Adwokatów Polskich Zarząd Główny".

Prezesi wszystkich Oddziałów Związku Adwokatów Polskich złożyli kondolencje imieniem Oddziałów Związku Adwokatów Polsk. na ręce właściwych Panów Wojewodów.

Na posiedzeniu Zarządu Głównego w dniu 1 czerwca b. r. uczcił Przewodniczący wiceprezes Dr. Rowiński w dłuższem przemówieniu wiekopomne zasługi ś. p. Józefa Piłsudskiego dla Narodu i Państwa, poczem obecni członkowie Zarządu Głównego uczcili Jego pamięć milczeniem.

Na Walnem Zgromadzeniu Związku Adwokatów Polskich w dniu 2 czerwca b. r. wygłosił Przewodniczący wiceprezes Dr. Kręglewski żałobne przemówienie na cześć ś. p. Józefa Piłsudskiego, którego pamięć uczcili obecni milczeniem.

Józef Piłsudski o prawie.

(Z przemówień i pism).

...Pierwszem mojem postanowieniem było szukanie prawa i umacnianie poczucia jego w całym narodzie. Jak widzę, praca ta odbywa się w trudnych bardzo warunkach i nie jest do załatwienia w szybkiem tempie. Rozmaitość pojęć prawnych, demoralizacja, wniesiona przez wojnę, przyzwyczajenie do samowoli, nieraz nieświadome jej szukanie, oto przeszkody, stojące tej pracy na drodze. Objektywnie myśląc, nie mogę powiedzieć, że moje skromne usiłowania dały dotychczas wielkie, a tak pożądane wyniki, pomimo, że zawsze starałem się podtrzymać i nadać moc prawu, czy to, kiedy ono przewodzi życiu i je reguluje, czy to, kiedy łagodzi bóle i cierpienia, czy to wreszcie, gdy jest *lex dura sed lex*....

...Prawo i honor, honor i prawo.

Gdy życie biorę i barwę zieloną życia, kolor nadziei ludzkiej rozpatruję, gdy tych rzeczy szukam, które mają siłę symbolu, — nie mogąc rozwiązać problematu, wahając się pomiędzy miłością dla siły a miłością dla swobody, prócz prawa i honoru nic nie znajduję.

Prawo i honor, honor i prawo — cement to może wystarczający.

Wszędzie symbolem demokracji od jej początków jest to, co jest prawem. Prawo usuwa kaprys indywidualny, usuwa osoby, wyraźne twarze ludzkie, nie darząc ich nigdy momentem wieczności, czyniąc je zawsze reprezentantem czegoś, każąc im słuchać wyborców, dając abstrakcyjny symbol. Prawo gronostaje królewskie ubiera. Koronę złotą na głowę mu kładą. I dziś błędem jest demokracji, że sędziów tylko w skromne, czarne togi ubiera.

Bezsilność państwu daje ten, co karzącą dłoń sprawiedliwości zatrzymuje, a uczciwą i honorową pracę dla państwa przez to co najmniej osłabia, jeśli nie demoralizuje.

---

*

Moc bez sprawiedliwości i swobody jest przemocą i barbarzyństwem. Sprawiedliwość i swoboda bez mocy jest pustym frazesem i dziecinnadą.

...każdy człowiek, nie mający skłonności do łapania ryb w mętnej wodzie, tęsknić musi do prawa, które stoi nad wolą, samowolą lub kaprysem człowieka...

...Z punktu widzenia dobra i spoistości Państwa, znacznie jest rzeczą ważniejszą, byśmy jaknajrychlej mieli jednolite prawa, niż żeby one były doskonałe. Ulepszać je możecie później...

VI-ty kongres Międzynarodowego Związku Adwokatów.

Tegoroczny kongres zwołany został na dnie 4—8 lipca do Brukseli z uwagi na otwartą tamże belgijską wystawę powszechną.

Poprzedziło go wieczorne przyjęcie u p. Ministra Sprawiedliwości Soudan, który wraz z małżonką, robił honory domu uczestnikom kongresu i miejscowym dygnitarzom przybyłym, by powitać gości ze wszystkich stron świata.

Tenże p. Minister i były dziekan brukselskiej palestry otworzył nazajutrz kongres we wspaniałej sali posiedzeń Sądu kasacyjnego, w obecności delegata królewskiego i przedstawicieli rządu oraz sądownictwa, jak również w obecności delegatów Federacji adwokatów belgijskich, odbywającej równocześnie swój doroczny kongres.

Na program uroczystego posiedzenia złożyły się przemówienie p. Ministra Sprawiedliwości, sprawozdanie roczne sekretarza Międzynarodowego Związku adwokata paryskiego Sarran i odczyt znanego i u nas adwokata i profesora Uniwersytetu Paryskiego Appletona pod tytułem „Wiktor Hugo, prawo i sprawiedliwość“.

Właściwe obrady kongresu odbywały się w jednym z budynków wystawowych. Porządek dzienny był jak zawsze obszerny i obejmował między innymi następujące ważniejsze tematy:

a) „Wolność słowa obrońcy“, referat S. Kantora, dziekana w Wiedniu, zakończony wnioskiem, że nie tylko w odnośnych ustawach proceduralnych ale i w konstytucji należy zapewnić każdemu oskarżonemu zagrożonemu karą śmierci lub ciężkiego więzienia, obrońcę z urzędu oraz zamieścić postanowienie, że tegoż obrońcę nie może w czasie wykonywania obowiązków spotkać żadna kara osobista ani też materjalna.

b) „Uproszczenie procedury cywilnej“, referat brukselskiego adwokata Vann Reepinghen ujawnił bolączki prawie wszystkich krajów. Niektóre z nich wyrażone w żądaniach obniżenia opłat sądowych, utrudniających niezamożnym korzystanie ze sądownictwa, tworzenie senatów apelacyjnych złożonych co najmniej z trzech członków, nadanie sprawom szybszego biegu — są jeszcze aktualne i u nas.

c) „Kryzys palestry i środki zwalczania go“, w którym referent Robert Plamty, adwokat z Versailes, po stwierdzeniu na podstawie sprawozdań nadesłanych ze wszystkich stron, że objawy kryzysu dotknęły palestrę całego świata, starał się wskazać niektóre środki zapobieżenia jego objawom. A więc: utrudnienie dostępu do adwokatury czy to przez wprowadzenie praktyki adwokackiej tam, gdzie jeszcze nie jest obowiązkowa lub przedłużenie czasu jej trwania, obostrzenie wymogów przy egzaminach prawniczych na uniwersytetach, walka z przeróżnymi agencjami prawniczymi, administracyjnymi i skarbowymi, z którymi niestety nawet niektórzy adwokaci utrzymują ścisłe stosunki, zakaz umów o *quota litis*, wynagrodzenie zastępstw z urzędu, rozszerzenie agend adwokatury, lepsze rozmieszczenie terytorjalne biur adwokackich z uwzględnieniem liczby mieszkańców i ich potrzeb i t. p.

Jak z powyższego widać, referat nie przyniósł rzeczy dla nas nowych; natomiast podkreślić należy, że poraz pierwszy na międzynarodowym forum adwokatury poru-

szono sprawę *numerus clausus* wskazując, że jest to wprawdzie środek drakoński przeciwny tradycji palestry i jej społecznej roli, że jednakże prędzej czy później, trzeba będzie przejść z teoretycznych rozważań do jego praktycznego zastosowania.

Wyczerpujący referat o zaopatrzeniu na wypadek niezdolności do pracy i o zabezpieczaniu na starość wygłosił adwokat Bukareszteński Jonesco, posługując się sprawozdaniami o tej sprawie kolegów z całej Europy. Referent wypowiedział się za przyjęciem systemu rumuńskiego i bułgarskiego a mianowicie za ustawowem wprowadzeniem znaczków za każdą rozprawę, w której występuje adwokat. Z opłat za te znaczki, których wysokość miałaby być zależną od wartości przedmiotu sporu, zostałby utworzony fundusz na cele powyżej wymienione.

Omawiano wreszcie sprawę spółek między adwokatami, które we Francji i Belgji nie są dotąd dopuszczalne, a których tworzenia wymaga życie, oraz sprawę założenia Muzeum palestry o charakterze międzynarodowym.

Referent tej sprawy wychodził z założenia, że słowa to dym, który ulata, że zatem należy potomności zachować trwałe pamiątki dotyczące tak potężuej i wybitnej organizacji jaką jest adwokatura.

Na ostatniem posiedzeniu kongresu wybrano prezesem Związku adwokata Appletona a wiceprezesami niżej podpisanego oraz kolegów Kantora z Wiednia i Stömpfe z Pragi.

Przerwy pomiędzy posiedzeniami wypełnione były zwiedzaniem wystawy, przyjęciami w ratuszu i u miejscowych kolegów; w ostatnim zaś dniu odbył się bankiet pożegnalny z udziałem uczestników kongresu Międzynarodowego Związku i Związku adwokatów belgijskich.

Przemówienia wygłosili dziekan brukselski, Prezes Appleton, kol. Kantor i niżej podpisany, który wychylił toast na cześć kolegów belgijskich.

W kongresie wzięli udział przedstawiciele 18 państw, przystąpienie do Związku zgłosiły Chiny, Egipt i Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.

Dr. Stanisław Rowiński

Ograniczanie rzecznictwa i praw adwokatów.

W ustawodawstwie naszem zaznacza się dążność do ograniczania rzecznictwa adwokackiego i uprawnień adwokatów. Cel ten przeprowadza się bądź przez wyłączanie adwokatów od zastępstwa w pewnych kategorjach spraw bądź przez ustawowe postanowienia w kwestji kosztów, wreszcie przez ograniczanie ich w niektórych prawach.

Wyłączanie adwokatów od rzecznictwa jest pod każdym względem szkodliwe. Adwokaci dzięki swej wiedzy, niezawisłości i nastawieniu krytycznem dają rękojmię, że orzeczenia, wydawane przy ich współdziałaniu w większym stopniu zbliżą się do ideału sprawiedliwości, niżby to było możliwem bez ich współpracy. Cierpią dotkliwie zainteresowane osoby, które w ten sposób zostają pozbawione fachowej pomocy przy obronie swych żywotnych interesów.

Przez odmówienie stronie wygrywającej kosztów zastępstwa adwokackiego naraża się zainteresowaną osobę na niczem nieuzasadnioną szkodę.

W postępowaniu dyscyplinarnem usunięto rzecznictwo adwokackie. Art. 12 ustawy z 17/II, 1922 Dz. Ust. z 1922 poz. 165 w nowem brzmieniu postanawia, że funkcjonarjuszowi państwowemu, pociągniętemu do odpowiedzialności dyscyplinarnej, wolno przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnem obrońców z pośród funkcjonarjuszy państwowych, pełniących obowiązki na obszarze, na który rozciąga się zakres działania komisji dyscyplinarnej. Rozporządzeniem Ministra skarbu z 11/II. 1935 o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko pośrednikom ubez-

pieczeniowym Dz. Ust. Nr. 12 poz. 67 w § 6 postanowiono, że pośrednikowi pociągniętemu do odpowiedzialności dyscyplinarnej, wolno przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnem obrońcę z pośród pośredników ubezpieczeniowych. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 15/V. 1933 o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko słuchaczom szkół akademickich Dz. Ust. Nr. 61 poz. 468 zawiera w § 23 postanowienie, że stronie nie przysługuje prawo korzystania z pomocy obrony.

Przytoczone wyżej postanowienia zwłaszcza w sprawie sądownictwa dyscyplinarnego przeciw funkcjonarjuszom państwowym jest równoznaczne z odebraniem oskarżonemu możności należytej obrony. Obrońca wybrany z pośród funkcjonarjuszy państwowych nie posiada z reguły należytego przygotowania obrończego, pełniąc zaś obowiązki obrońcy „na obszarze, na który rozciąga się zakres działania komisji dyscyplinarnej“, znajduje się w pewnym stopniu skrępowania i zależności wobec swej komisji dyscyplinarnej.

W myśl art. 21 rozp. Prez. R. P. z 24/X. 1934 Dz. Ust. Nr. 95 poz. 854 o sądach pracy, adwokat zasadniczo nie może być pełnomocnikiem strony w sprawach toczących się przed Sądami Pracy w I-ej instancji, a przed Sądami Okręgowemi może być pełnomocnikiem, jednak z ograniczeniami. Doświadczenie wykazuje, że najważniejszem dla wyniku sprawy jest należyte jej przeprowadzenie w I-ej instancji i uskutecznienie potrzebnych ustaleń; jeśli to nie nastąpi, w dalszych instancjach trudno a właściwie niemożliwem jest naprawić braki, jakie zaszły w toku I-ej instancji. Wyłączone jest rzecznictwo adwokackie np. w sprawach według art. 31; tymczasem właśnie tam, gdzie chodzi o ocenę i krytykę ze stanowiska prawnego, rzecznictwo adwokackie jest szczególnie pożądane. W myśl § 5 art. 21 od decyzji Sądu Pracy co do dopuszczenia do udziału w sprawie adwokata, niema środka odwoławczego; postanowienie to ułatwia stosowanie dowolności; wszelka dowolność w sądownictwie jest niedopuszczalna.

W związku z wprowadzeniem polskiego Kodeksu Karnego i Kodeksu Postępowania Karnego administracyjne sądownictwo karne objęło znaczny zakres działania a mianowicie wykroczenia według prawa o wykroczeniach rozp. Prez. R. P. z 11/VII. 1932 poz. 572. Rzecznictwo adwokackie w tych tak ważnych dla obywateli sprawach jest w karnem postępowaniu administracyjnem wyłączone.

Według art. 22 ustawy o ochronie lokatorów z 11/IV. 1924 Dz. Ust. poz. 406, strona interesowana ponosi koszty postępowania. Przepis art. 30 ustawy o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy wiejskich z 28/III. 1933 Dz. Ust. Nr. 109 postanawia, że wnioskodawca ponosi koszty postępowania- W myśl § 17 rozp. Min. Rolnictwa i Reform Rolnych z 10/I. 1935 Dz. Ust. Nr. 3 poz. 22 do uiszczenia opłat i kosztów postępowania obowiązana jest strona, która wniosła o podjęcie czynności.

Sprawy z ustaw o ochronie lokatorów i rolników są szczególnie żywotne. Wskutek przytoczonych wyżej postanowień utrudnia się zainteresowanym stronom możność należytego dochodzenia swych praw; w każdym razie naraża się je na stratę.

Rozporządzenie Prezydenta R. P. z 27/X. 1933 Dz. Ust. Nr. 84 poz. 609 o notarjacie wprowadziło ograniczenia dotychczasowych uprawnień adwokatów, uszczuplając zakres ich działania zwłaszcza na obszarze województw południowych, zaprowadzając natomiast wyłączność aktów notarjalnych niejednokrotnie z oczywistą szkodą dla ludności, która wskutek tego musi ponosić niestosunkowo wielkie koszty.

Stwierdzić wypada, że praktyka niestety wprowadza dalsze ograniczenia rzecznictwa i uprawnień adwokatów, idące poza obowiązujące przepisy, niekiedy nawet naruszające ustawę.

Wymogi wykształcenia i doświadczenia zawodowego, stawiane adwokatom, co najmniej nie są niższe, jak analogiczne wymogi wobec sędziów i notarjuszy. Mimo to wykształcenie i praktyka oraz egzaminy, uprawniające do wpisu na listę adwokacką, nie dają uprawnienia do osiągnięcia stanowiska w notarjacie lub sądownictwie. W komisjach egzaminacyjnych adwokackich zasiadają sędziowie; do komisyj egzaminacyjnych sędziowskich nie dopuszczono adwokatów, zrywając z dotychczasowym stanem prawnym i faktycznym. Powyższe fakty dają podstawę do przypuszczenia, iż z adwokatów widocznie chce stworzyć się prawników drugiej klasy. Stanowisko takie jest pod każdym względem nieuzasadnione i niewłaściwe, a dla wymiaru sprawiedliwości, praworządności i interesów Państwa wręcz szkodliwe.

Sztuczne ograniczania są tu niewskazane. Należy przeciwdziałać oczywiście wszelkim niewłaściwościom i surowo je ścigać; załatwianie tych spraw trzeba jednakowoż pozostawić życiu; życie bowiem i twarde wymogi rzeczywistości najlepiej poruszone kwestje regulują. *Dr. Ignacy Dziedzic*

Protokół

XXV. posiedzenia Zarządu Głównego Z. A. P. odbytego w dniach 1 i 2 czerwca 1935 r. w sali malinowej hotelu „Bazar" w Poznaniu.

Porządek obrad:

Dnia 1 czerwca (sobota) godz. 9.30 przedpołudniem:

1. Stwierdzenie legitymacji delegatów i kompletu.
2. Odczytanie protokołu XXIV. posiedzenia Zarządu Głównego w Krakowie.
3. Sprawozdanie Wydziału Wykonawczego.
4. Sprawozdanie kasowe i wnioski co do wysokości wpisowego i składek na rok 1935/36.
5. Obecne położenie Związku Adwokatów Polskich i jego Oddziałów.
6. Wniosek Oddziału Z. A. P. w Łodzi o zlikwidowanie tamt. Oddziału.
7. Wniosek Oddziału Z. A. P. w Poznaniu o rozwiązanie całego Związku Adwokatów Polskich.
8. Projekty zmian ustawy o ustroju adwokatury (ref. kol. Janiszewski).
9. Sprawy Międzynarodowego Związku Adwokatów (ref. kol. Rowiński).
10. Wniosek kol. Borowczyka w sprawie kosztów substytucyjnych.
11. Uchwalenie ograniczeń rzecznictwa adwokackiego (ref. kol. Dziedzic).
12. Obecny stan sądownictwa, adwokatury i notarjatu.

Dnia 2 czerwca (niedziela) godz. 10-ta przedpołudniem:

13. Dokończenie dyskusji i powzięcie uchwał.
14. Oznaczenie miejsca i czasu następnego posiedzenia.
15. Wolne głosy.

Pierwszy dzień obrad — dnia 1-go czerwca 1935 r.

O godzinie 10 wiceprezes Wydziału Wykonawczego Z. A. P. kol. Bruno Blumenfeld ze Lwowa otwiera posiedzenie zapraszając do przewodnictwa wiceprezesa Stanisława Rowińskiego, który je obejmuje.

Protokół prowadzi kol. Tadeusz Janiszewski ze Lwowa.

Obecni koledzy: z Katowic: Wojciech Żytomierski, z Krakowa: wiceprezes Z. A. P. Stanisław Rowiński, ze Lwowa: wiceprezes Z. A. P. Bruno Blumenfeld, Tadeusz Janiszewski, z Nowego Sącza: Feliks Borowczyk, z Poznania: Stefan Dembiński, Kazimierz Dziembowski, Bolesław Jagielski, Jan Kręglewski, z Torunia: Kazimierz Balcerski i Ignacy Dziedzic, z Warszawy: Antoni Jurkowski, Leon Nowodworski, Wacław Szumański, z Wilna: Mieczysław Engiel.

Przewodniczący kol. Rowiński otwierając posiedzenie poświęca dłuższe wspomnienie pośmiertne ś. p. Marszałkowi Piłsudskiemu wzywając do uczczenia pamięci Zmarłego minutowem milczeniem.

Następnie poświęca kol. Rowiński wspomnienie pośmiertne ś. p. Drowi Antoniemu DzIędzielewiczowi Prezesowi Związku Adwokatów Polskich, przedstawiając Jego działalność i rolę w historji Związku.

Po przemówieniu kol. Rowińskiego przystąpiono do porządku dziennego.

Przewodniczący stwierdza komplet i legitymacje obecnych.

Z odczytania protokołu XXIV. posiedzenia Zarządu Głównego zwolniono se-

kretarza Janiszewskiego ze względu na to, że protokół ten ogłoszony został drukiem w „Czasopiśmie Adwokatów Polskich“.

Do tego punktu porządku obrad zabiera głos kol. Jurkowski podnosząc, że przytoczone w tym protokole (nr. 7—12 z lipca do grudnia 1934 Czasopisma Adwokatów Polskich) przemówienie jego w ustępie drugim w części poczynając od słów „O ile chodzi o uchwałę Karpa“ a kończąc na słowach „...taki zespół trwale reprezentować nie może“ zostało przeinaczone i wobec tego wnosi, aby cała ta część jako nie odpowiadająca rzeczystej treści jego przemówienia została zamieszczona właściwą treścią o brzmieniu: „wobec rozdźwięku pomiędzy adwokaturą stołeczną a Rządem, rozdźwięku, grożącego adwokaturze utratą samorządu, powstanie Karpa było koniecznością. Mówca popierał to powstanie przez wejście osobiste do Karpa. Uchwała Karpa nakazująca swym członkom wystąpienie z innych organizacyj adwokackich a w tem i ze Związku Adwokatów Polskich, była skierowana, jak to wiadomo mówcy, nie tyle przeciwko Związkowi Adwokatów Polskich jako takiemu, jeno ze względu na pozostające we władzach Związku Adwokatów Polskich pewne osoby, występujące jawnie przeciwko Karpowi. Uchwała ta nie może podważyć istnienia Związku Adwokatów Polskich. Może natomiast mieć ten skutek, że część członków Karpa wystąpi z niego. Właściwi inicjatorzy i założyciele Karpa po dopięciu celu utrzymania autonomji adwokatury usunęli się na drugi plan, a władzę Karpa objęli koledzy młodsi, mierzący siły na zamiary. Mylą się oni wszakże mniemając, że Karp, liczący w swych szeregach niespełna jedną piątą część ogółu adwokatów, może przewodzić całej adwokaturze naszej“.

W związku z tem postanowiono przed oddaniem do druku protokołu posiedzeń Zarządu Głównego — protokół ten przesyłać Oddziałom celem przedłożenia biorącym udział w posiedzeniu do ewent, sprostowania do dni 7.

Następnie do p. 3 porządku obrad składa sprawozdanie przewodniczący Wydziału Wykonawczego kol. Blumenfeld.

Przedstawia, że na skutek prośby Oddziału poznańskiego obecne posiedzenie za zgodą Oddziału lubelskiego odbywa się w Poznaniu a nie w Lublinie i wyraża nadzieję, że odbycie tego posiedzenia w Poznaniu utrwali rozwój Oddziału poznańskiego.

Następnie przedstawia tok pracy Zarządu Głównego po śmierci Prezesa Dzięddzielewicza, którego pamięci poświęcono cały ostatni numer „Czasopisma“. Sednem myśli ś. p. Dziędzielewicza było podniesienie adwokatury na taki poziom, by mogła ona sprawować rolę przodowniczą w społeczeństwie tak w czasie zaborów jak i po odzyskaniu niepodległości. Rolę tę spełniał zawsze Związek a miarą zasług Związku była ogólna cześć, jaką otaczano ś. p. Prezesa Dziędzielewicza. Wspomina o darach na fundusz aplikantów im. Dra Dziędzielewicza z okazji jego śmierci — a w szczególności o darze Rady Adwokackiej w Poznaniu w kwocie 500 złotych i Rady Naczelnej w kwocie 100 złotych, za które uchwalono podziękowanie.

Jako przedmiot obrad wysuwa się na czoło kwestja zmian względnie nowelizacji ustawy o ustroju adwokatury.

W tym względzie wszczęła akcję Rada Naczelna Adwokacka, zapraszając nas do wyrażenia opinji.

Wydział Wykonawczy na podstawie projektów ustawy o ustroju adwokatury opracowanych przez Związek, uchwał zjazdów ogólnych adwokatury polskiej i uchwał Zarządu Głównego przedłożył projekt zmian ustawy o ustroju adwokatury odpowiadający dotychczasowemu stanowisku Związku Adwokatów Polskich, zastrzegając przedłożenie propozycyj dalej idących reform ustrojowych do uchwał pełnego Zarządu Głównego.

W związku z tem znajduje się na porządku obrad w punkcie 8: „projekty zmian ustawy o ustroju adwokatury“.

Drugim ważnym przedmiotem obrad powinno być uchylenie ograniczeń rzecznictwa adwokackiego, które ma być aktualne i ma być popierane przez Radę Naczelną. Kwestją tą zajmuje się specjalnie Oddział toruński, którego referent ma opracować osobny memorjał.

Dalszym przedmiotem obrad są sprawy Międzynarodowego Związku Adwokatów, którego kongres tegoroczny odbędzie się w Brukseli oraz zastanowienie się nad zaproszeniem tego Związku na kongres w roku przyszłym do Warszawy.

Drugą grupę punktów obrad (pkty 5, 6 i 7) stanowią sprawy dotyczące Związku Adwokatów Polskich i jego Oddziałów w szczególności obecne położenie Związku Adwokatów Polskich w łączności z wnioskiem Oddziału poznańskiego o rozwiązanie całego Związku Adwokatów Polskich oraz ewent. wniosek tego Oddziału o przeniesienie siedziby Związku do Warszawy.

Ze względu na pokrewność tematów wnosi o połączenie do wspólnej dyskusji spraw objętych punktami 5, 6 i 7 porządku obrad — co uchwalono.

Wreszcie przedstawia agendę bieżącą Wydziału Wykonawczego jako to udział

w Zjeździe Aplikantów Zawodów Prawniczych w Katowicach, przeprowadzoną w rozmaitych sprawach korespondencję i przedkłada sprawozdanie kasowe.

W sprawie wysokości składek postanowiono na wniosek kol. Janiszewskiego, że poszczególne Oddziały mają przekazywać Zarządowi Głównemu po 1 zł. miesięcznie od każdego członka, pozostawiając wysokość składek miesięcznych na potrzeby Oddziałów, decyzji tych Oddziałów.

Co do Oddziału Poznańskiego to ze względu na wydane przezeń Czasopismo — uchwalono zryczałtować składkę tego Oddziału na sumę 500 złotych na rzecz Zarządu Głównego przeznaczoną przedewszystkiem na pokrycie składki Związku Adwokatów Polskich do Międzynarodowego Związku Adwokatów.

Przystąpiono do dyskusji nad pkt. 5, 6 i 7 porządku obrad, w której zabierają głos koledzy Kręglewski, Jagielski, Nowodworski, Dziedzic, Jurkowski, Szumański, Blumenfeld i Engel, poczem zapadła uchwała podtrzymująca uchwałę XXIV. posiedzenia Zarządu Głównego Związku Adwokatów Polskich, by Walnemu Zgromadzeniu przedstawić do uchwały odrzucenie wniosku Oddziału poznańskiego o rozwiązanie Związku.

W sprawie przeniesienia siedziby Związku do Warszawy postanowiono w czasie, w którym uzna to za stosowne Zarząd Główny, poczynić kroki o przeniesienie siedziby Zarządu Głównego Związku do Warszawy i przeprowadzić zatwierdzenie odpowiedniej zmiany art. 1 statutu.

Ciąg dalszy o godz. 5-tej popołudniu.

Do pkt. 8 porządku obrad kol. Janiszewski przedstawia projekty zmian prawa o ustroju adwokatury, jakie wyłoniły się z różnych organizacyj adwokackich — w szczególności przedstawia projekt Karpa. Zaznacza, że kwestja ta jest przedmiotem obrad Rady Naczelnej, której Wydział Wykonawczy Związku Adwokatów Polskich przedłożył swoją opinję względnie projekt zmian, jednakowoż był w tym kierunku związany dotychczasowemi uchwałami Zarządu Głównego względnie Zjazdów adwokackich i dlatego co do wielu problemów, które się od czasu tych uchwał wyłoniły — nie mógł się oświadczyć.

Zarząd Główny winien więc w tych sprawach zabrać głos i dać Wydziałowi Wykonawczemu wytyczne.

W dyskusji kol. Żytomierski podnosi, że projekt 10-letniej aplikacji wysunięty przez Izbę adwokacką lwowską prowadzi do petryfikacji obecnego stanu i oświadcza się raczej za numerus clausus.

Kol. Engel zwraca uwagę na moment gospodarczy. Ilość adwokatów powinna być zależną od warunków i potrzeb życia gospodarczego. Produkowanie młodych prawników bez względu na pojemność w zawodach praktycznych jest złem. Wskazuje na coraz mniejsze zapotrzebowanie prawników w magistraturze (jednoosobowe sądownictwo).

Po tem przemówieniu przerwano dyskusję nad tym punktem obrad do dnia następnego.

Do pkt. 9 referuje kol. Rowiński sprawy Międzynarodowego Związku Adwokatów.

Na wniosek kol. Rowińskiego uchwalono nie podtrzymać zaproszenia na odbycie kongresu tego Związku w r. 1936 w Polsce.

Do pkt. 10 kol. Borowczyk wobec wyjaśnień, że sprawa kosztów substytucyjnych została już uregulowaną decyzją Rady Naczelnej — wniosek swój wycofał.

Do pkt. 11 porządku obrad referuje kol. Dziedzic sprawy uchylenia ograniczeń rzecznictwa adwokackiego w szczególności w dziedzinie karno - administracyjnej, dyscyplinarnej, urzędów rozjemczych i t. p.

Uchwalono zlecić kol. Dziedzicowi ułożenie odpowiedniego memorjału i memorjał ten wnieść do właściwych władz.

Na tem przerwano obrady do dnia następnego.

Drugi dzień obrad dnia 2 czerwca 1935 godz. 10.30.

Obecni jak poprzednio.

Przystąpiono do dalszej dyskusji nad pkt. 8 porządku obrad w sprawie zmian ustawy o ustroju adwokatury i po wyczerpującej dyskusji, w której zabierali głos kol. Nowodworski, Szumański i Jurkowski postanowiono na wniosek kol. Jurkowskiego wybrać referentów, którzy by na podstawie obecnej dyskusji opracowali referat i przedłożyli go na następnem posiedzeniu Zarządu Głównego.

Referentem wybrano kol. Jurkowskiego a koreferentem kol. Janiszewskiego.

Przystąpiono do pkt. 12 porządku obrad w sprawie obecnego stanu sądownictwa, adwokatury i notarjatu.

W dyskusji przeprowadzonej na ten temat podnosi wiceprezes kol. Blumenfeld że nowe prawo o notarjacie niektóremi przepisami dotkliwie daje się odczuć uboższej ludności.

W szczególności przymusowa forma aktów notarjalnych przewidziana w art. 82 w umowach o przejście własności lub obciążenie nieruchomości powoduje niestosunkowe koszty dla niezamożnej ludności przy

tranzakcjach drobnych, odnoszących się do małych działek miejskich lub wiejskich.

Na to zwrócił uwagę kol. Stefan Dembiński w Czasopiśmie Związku Adwokatów Polskich dla Ziem Zachodnich, stwierdzając cyfrowo, że koszty notarjalne przy drobniejszych pożyczkach przewyższają na terenie b. zaboru niemieckiego kilkakrotnie wydatki z niemi przed wprowadzeniem prawa o notarjacie połączone, w b. zaborze rosyjskim niekorzystny dla ludności stan nie uległ zmianie a najdotkliwiej koszty te przedstawiają się na terenie b. zaboru austrjackiego, gdzie wystarczyło uprzednio uwierzytelnienie podpisów bez przymusu aktu notarjalnego.

Dlatego ze względów socjalnych należy znowelizować art. 82 w tym kierunku, ażeby zwolniono z formy aktu notarjalnego drobne tranzakcje niezamożnej ludności.

Drugim niestosunkowym ciężarem ludności stanowi przepis przydzielający przyznanie prawa ubogich przy załatwianiu czynności notarjalnych — Radzie Notarjalnej.

Jeżeli przyznaje się notarjuszom zupełną suwerenność w zakresie ich czynności i opłat stemplowych, tembardziej należało im przyznać kompetencję w zakresie stwierdzenia niezamożności stron a Rada Notarjalna jest za ciężkiem ciałem, ażeby w poszczególnych, często drobnych wypadkach, zajmować się stwierdzeniem ubóstwa stron.

Odnosi się to szczególnie do czynności poświadczeń (art. 94—100 prawa o notarjacie), których ludność często potrzebuje, a których drobne nieraz opłaty są dla ludności tej bardzo dotkliwe.

Wobec tego wskazane jest, ażeby przynajmniej przy drobnych opłatach notarjalnych od poświadczeń decydował o niezamożności strony sam notarjusz bez odnoszenia się do Rady Notarjalnej.

Z tych powodów przedstawia referent do uchwalenia następującą rezolucję:

„Zarząd Główny Związku Adwokatów Polskich wnosi o znowelizowanie Rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 84 t. j. prawa o notarjacie w następujący sposób :

1. Art. 82 uzupełnia się nowym przepisem:

§ 4. Przepisy powyższe nie stosują się do umów wymienionych w § 1, których wartość przedmiotu nie przekracza 3.000 zł.

2. W art. 34 l. 6 dodaje się na końcu słowa: „z wyjątkiem czynności poświadczeń (art. 94 do 100), w których sam notarjusz stronie niezamożnej obniżyć może swoje wynagrodzenie“.

Po dyskusji rezolucję tę jednogłośnie uchwalono.

Wkońcu postanowiono odbyć następne posiedzenie Zarządu Głównego w jesieni 1935 r. w Lublinie.

Na tem obrady zakończono.

Protokół

Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Związku Adwokatów Polskich, odbytego w Poznaniu w sali malinowej hotelu Bazar dnia 2 czerwca 1935 r. o godzinie 1-szej popołudniu.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.

2. Odczytanie i przyjęcie protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia.

3. Sprawozdanie Zarządu Głównego: *a)* z czynności za rok 1933 i 1934; *b)* obrotu kasowego na r. 1933 i 1934 wraz z budżetem na r. 1935.

4. Wniosek Oddziału Z. A. P. w Poznaniu o rozwiązanie Związku Adwokatów Polskich i rozporządzenie jego majątkiem.

5. Określenie na rok 1935 wysokości wpisowego, składek miesięcznych członkowskich i rozdziału ich między Zarząd Główny i Oddziały Związku (art. 29 *d, e* statutu).

6. Powzięcie uchwał w sprawach ogólnego znaczenia dla adwokatury (art. 17-ty statutu).

7. Wybory na r. 1935: *a)* Prezesa Związku, *b)* 4 wiceprezesów, *c)* 18 członków Zarządu Głównego, *d)* 3 członków i 2 zastępców Komisji Rewizyjnej.

8. Objęcie przewodnictwa przez Prezydjum (w przerwie ukonstytuowanie się nowego Zarządu Głównego (art. 31 statutu).

9. Wnioski Oddziałów i ich członków, zgłoszone w zakresie art. 29 w terminie, § 10 regulaminu Walnego Zgromadzenia Związku.

Obecni: Wacław Bitner, Antoni Jurkowski, Aleksander Korybut - Daszkiewicz, Leon Nowodworski, Wacław Szumański (Warszawa), Bruno Blumenfeld, Tadeusz Janiszewski (Lwów), Wojciech Żytomierski (Katowice), Feliks Borowczyk (Nowy Sącz), Mieczysław Engiel (Wilno), Ignacy Dziedzic, Marjan Niklewski (Toruń), Stanisław Rowiński (Kraków), Rudolf

Danım, Stefan Dembiński, Tadeusz Dziennik, Bolesław Jagielski, Jan Kręglewski, Czesław Przestaszewski (Poznań), Kazimierz Balcerski (Wąbrzeżno).

Na zaproszenie wiceprezesa Wydziału Wykonawczego kol. Blumenfelda obejmuje przewodnictwo wiceprezes kol. Kręglewski, który w dłuższem przemówieniu oddaje cześć ś. p. Marszałkowi Piłsudskiemu i wzywa obecnych do uczczenia Jego pamięci milczeniem. Następnie poświęca przewodniczący dłuższe wspomnienie pamięci ś. p. Prezesa Związku Adwokatów Polskich Dra Antoniego Dziędzielewicza.

Przewodniczący stwierdza, że Walne Zgromadzenie zwołane na godz. 12½ popołudniu dla braku kompletu nie doszło do skutku, wobec tego obecne jest właściwe do powzięcia uchwał bez względu na komplet (art. 24 i 30 statutu).

Odczytano i przyjęto protokół ostatniego Walnego Zgromadzenia Związku Adwokatów Polskich.

Sekretarz kol. Janiszewski zdaje sprawozdanie z czynności Zarządu Głównego w latach 1933—1934 i przedstawia sprawozdanie kasowe za te lata.

Rok 1933.

Wpływy:

wkładki Z. A. P. Warszawa		1.500·—
Toruń		1.300·—
Wilno		240·—
Katowice		300·—
Łódź		230·—
Lwów		260·—
gotówka w P. K. O.		22·80
		—·75
pożyczka z funduszu Aplikantów		1.000·—
razem		4.853·55

Wydatki:

niedobór z roku 1932		501·—
na pauszal kancelaryjny		525·—
częściowa spłata długu w drukarni za druk czasopism		1.000·—
koszty podróży 2 posiedzeń (we Lwowie 1 maja, w Katowicach 21 października)		1794·10
koszty podróży do Bratislawy dla P. Delegata		491·—
wkładka do Stałej Delegacji Zrzeszeń		100·—
różne inne:		
porta	28·18	
zwrot Skarb.	140·05	
zwrot Iglatowski za Bratislawę	50·—	228·22
dług funduszowi Aplikantów z tytułu pożyczki dnia 4/3 1933		1.000·—
razem		5.639·56

Zestawienie:

wpływ	4.853·55
wydatek	5.639·56
deficyt	786·01

Rok 1934.

Wpływy:

wkładki Warszawa		800·—
Kraków		350·—
Katowice		200·—
Lublin		100·—
Łódź		337·—
Poznań		300·—
Toruń		550·—
Wilno		120·—
Lwów za rok 1933		244·80
„ „ 1934		236·33
zwrot kosztów Zjazdu Prezesów		84·80
prenumerata czasopisma		20·—
z pożyczki z fund. Aplikantów		1.500·—
razem		4.842·63

Wydatki:

pauszal kancelaryjny		298·10
koszty podróży 2 posiedzeń:		
Zakopane 24/2	849·50	
Kraków 16/11	783·20	1.632·—
koszt podróży na Zjazd Prezesów w Warszawie		169·—
dług Drukarni Związkowej za druk czasopism:		
a) w ratach		644·80
b) spłata resztującego długu drukarni za druk czasopisma od maja 1931 po Nr. 7—12/34 włącznie, wynoszący łączną i dłużną jeszcze kwotę 2.906·70, z czego Zarząd drukarni opuścił kwotę 1.162·40		1.744·30
dopłata do czynszu za lokal Z. A. P.		50·—
za nadprogramową robotę pisarską		50·—
zwrot Prezesowi Dr. Dziędzielewiczowi za wydatek na porta		20·—
dług funduszowi Aplikantów z tytułu pożyczki 8/5	300·—	
18/5	200·—	
14/12	1.000·—	1.500·—
razem		6.108·90

Zestawienie:

wpływ	4.842·63
wydatek	6.108·90
deficyt	1.266·27

Ogólne zestawienie bilansu za lata 1933 i 1934 przedstawia się:

1. wpływy za rok 1933	4.853·55
2. „ „ 1934	4.842·63
razem	9.696·18

3. wydatki za rok 1933	. .	5·639·—
4. „ „ 1934	. .	6.108·90
razem	. .	11·748·46
zatem deficyt wynosi	. .	2.052·28

Wyciąg ze zbiornika kasowego Z. A. P. we Lwowie z konta Funduszu Związkowego Koleżeńskiej Pomocy dla Polskich Aplikantów Adw. im. Prezesa Dr. Antoniego Dziędzielewicza ze stanem z dniem 31 grudnia 1934:

1. gotówka	256·66
2. „ na koncie P. K. O.	40· –
3. „ ulokowana w Gal. Kasie Oszcz. we Lwowie na 3 książeczkach wkładk. 5%	9.070·79
4. wierzytelności w pożyczkach u 3 członków na podkład wekslowy	1.843·—
5. lokata w oblig. 6% Poż. Nar. (o nominal. wart. 3.000 zł.)	2.854·—
6. Wierzytelność w pożyczce do Zarz. Głów. Zw. Adw. Pol. we Lwowie w kwocie	2.500·—
razem . .	16.555·45

Na wniosek Komisji Rewizyjnej udzielono Zarządowi Głównemu absolutorjum.

Przystąpiono do obrad nad wnioskiem Oddziału poznańskiego o rozwiązanie Związku Adwokatów Polskich.

Wobec podniesionych wątpliwości czy Walne Zgromadzenie w obecnym komplecie mimo postanowień art. 24 i 30 statutu jest właściwe do powzięcia uchwały w przedmiocie rozwiązania Związku — poddano najpierw pod głosowanie tę kwestję formalną i na wniosek kol. Janiszewskiego uchwalono, że Walne Zgromadzenie w obecnym komplecie jest władne załatwić merytorycznie wniosek Oddziału poznańskiego.

Następnie przeprowadzono dyskusję nad odnośnym wnioskiem Oddziału w Poznaniu o rozwiązanie Związku Adwokatów Polskich i wniosek ten odrzucono wszystkimi głosami przeciw głosom uczestników Walnego Zgromadzenia z Oddziału poznańskiego.

Do pkt. 5 porządku obrad uchwalono pozostawić wpisowe w dotychczasowej wysokości a oznaczyć wysokość składki Oddziałów na rzecz Zarządu Głównego na 1 złoty od członka miesięcznie, pozostawiając Oddziałom ustalenie wysokości składki na potrzeby oddziałów.

Następnie wzięto pod obrady wniosek kol. Jagielskiego i tow. z Oddziału poznańskiego o przeniesienie siedziby Zarządu Głównego Związku Adwokatów Polskich do Warszawy.

Po dłuższej dyskusji uchwalono następujący wniosek: „Walne Zgromadzenie Związku Adwokatów Polskich upoważnia Zarząd Główny w czasie, w którym to uzna za stosowne, do poczynienia kroków o przeniesienie siedziby Zarządu Głównego Związku do Warszawy i do przeprowadzenia zatwierdzenia odpowiedniej zmiany art. 1-go statutu".

Następnie przystąpiono do wyborów i wybrano Zarząd Główny w następującym składzie:

Przewodniczący: Cezary Ponikowski.

Wiceprez.: Bruno Blumenfeld (Lwów), Jan Kręglewski (Poznań), Leon Nowodworski (Warszawa), Stanisław Rowiński (Kraków).

Członkowie Zarządu: Bolesław Bielawski, Adam Chełmoński, Antoni Jurkowski, Jan Podkomorski, Zygmunt Nagórski, Wacław Szumański (Warszawa), Karol Stach (Katowice), Feliks Borowczyk (Nowy Sącz), Stanisław Kalinowski (Lublin), Karol Argasiński, Kazimierz Łaz, Artur Till, Bolesław Wróblewski (Lwów), Bolesław Jagielski, Stefan Dembiński, Kazimierz Dziembowski (Poznań), Stefan Michałek (Toruń), Mieczysław Engiel (Wilno).

Członkowie Komisji Rewizyjnej: Wiktor Kulikowski, Józef Schmidt, Kajetan Stroński (Lwów).

Po ogłoszeniu wyniku wyborów — gdy nikt głosu nie żądał — przewodniczący zamknął Walne Zgromadzenie.

XII. Zjazd Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawniczych w Katowicach.

W dniu 3, 4 i 5 maja b. r. odbył się w Katowicach XII. doroczny Zjazd Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawniczych, na który przybyło stukilkudziesięciu przedstawicieli z całej Polski, reprezentujących aplikantów adwokackich, sędziowskich, Prokuratorji Generalnej i notarjatu.

Uroczyste otwarcie Zjazdu zaszczycili swą obecnością przybyły z Warszawy naczelny prokurator W. Dlouhy tudzież przedstawiciele śląskich władz państwowych, duchowieństwa, samorządu, wojskowości, organizacyj prawniczych i t. d. Zjazd obradował podzieliwszy się na pięć komisyj a to komisję aplikacji adwokackiej i notarjatu, komisję aplikacji sądowej i prok. gener. oraz komisje organizacyjną, społeczną i naukową.

Szczególne zainteresowanie wzbudziły obrady komisji adwokackiej, która miała powziąć uchwały w związku z projektami zmiany prawa o ustroju adwokatury, — a które to projekty ostatnio się ukazały.

Odnośne uchwały przytaczamy poniżej w całości:

1. „Reforma ustroju adwokatury winna się oprzeć na zasadach następujących:

a) naprawa ustroju adwokatury i panujących w niej stosunków nie powinna nastąpić drogą mechanicznych ograniczeń formalnych;

b) reforma ustroju adwokatury winna dokonać się na podstawie reformy studjów prawniczych przy zachowaniu zasady wolności zawodu;

c) aplikacja adwokacka winna być utrzymana;

d) aplikację adwokacką winna poprzedzać obligatoryjna aplikacja sądowa;

e) dostęp do adwokatury winien być uwarunkowany bezwzględnem odbyciem aplikacji adwokackiej z wyjątkiem tylko dla sędziów, prokuratorów, oraz referendarzy Prokuratorji Generalnej;

f) aplikacja adwokacka winna być płatna i kwestja ta winna znaleść zagwarantowanie władz korporacyjnych adwokackich;

g) aplikanci adwokaccy winni być dopuszczeni do ogólnej samopomocy zawodowej w odnośnych Izbach Adwokackich;

h) przy rozpoczynaniu aplikacji adwokackiej władze korporacyjne winny kierować racjonalnem osiedleniem się przyszłych członków palestry;

i) zakres kompetencji adwokatury winien być rozszerzony na dział życia prawnego dzisiaj całkowicie wyjętego z pod ingerencji adwokatury (sprawy karno-administracyjne, wszystkie sprawy w Sądach pracy);

j) winny być ujednostajnione opłaty wpisowego z odpowiedniem ich zniżeniem;

k) Zrzeszenia aplikantów adwokackich winny prowadzić pracę, zmierzającą do uświadomienia przez młodą palestrę jej obowiązków społeczno - państwowych".

Obrady Zjazdu dały poważne wyniki, wyrażające się wielką ilością uchwał, które dotyczą wielu aktualnych zagadnień bieżących i poruszają wszystkie bolączki życia zawodowego młodego pokolenia prawniczego. Obrady Zjazdu zakończono wyborem Rady Naczelnej Związku Zrzeszeń Apl. Zaw. Prawn. z Kolegą Żeńczykowskim z Warszawy (ponownie) na czele.

Zjazd wywarł niezapomniane wrażenie na wszystkich przybyłych uczestnikach a to przedewszystkiem dzięki niesłychanie gościnnemu przyjęciu ze strony śląskich Kolegów aplikantów i bardzo starannemu przygotowaniu przez nich Zjazdu. Przybyli goście brali dnia 3 maja udział w uroczystościach święta narodowego w Katowicach połączonego z rocznicą powstań górnośląskich; dnia 5 maja złożono wieniec na grobie Nieznanego Powstańca Górnośląskiego. Uczestnicy zwiedzili Śląsk, szereg hut i kopalń, wkońcu podejmowani byli wspólnym objadem i rautem, który się odbył w salach sejmu śląskiego. Podkreślić wypada, iż miejscowe władze a przedewszystkiem tamtejsze sądownictwo odnosiło się do Zjazdu z wielkiem zainteresowaniem i życzliwością. Za tak miłe przygotowanie Zjazdu i przyjęcie wyrazili uczestnicy gorącą podziękę Zrzeszeniu Aplikantów Zawodów Prawniczych w Katowicach oraz jego Prezesowi Kol. Ludwikowi Frendlowi.

W Zjeździe brało udział pięć członków Koła Aplikantów przy Związku Adwokatów Polskich ze Lwowa, uczestnicząc żywo w obradach, a zwłaszcza komisji aplikacji adwokackiej, której przewodniczył Kolega Pelczarski ze Lwowa.

Zbigniew Pelczarski.

Z Oddziałów Związku A. P.

Oddział Toruński.

Od czasu zniesienia Sądu Apelacyjnego a tem samem Izby i Rady adwokackiej w Toruniu, tem silniej uwydatniła się konieczność utrzymania samodzielnej organizacji prawniczej, obejmującej Pomorze i uwzględniającej interesy oraz szczególne właściwości Pomorza. Słuszność tej zasady występuje z każdym tygodniem, miesiącem.

Oddział Toruński zyskuje coraz bardziej stanowisko przedstawiciela adwokatury na Pomorzu, a to tak ze strony władz jak i instytucyj społecznych.

W związku z zeszłoroczną klęską powodzi Zarząd powziął uchwałę, według której wezwał członków do opodatkowania się na rzecz ofiar powodzi.

W związku ze śmiercią Marszałka Piłsudskiego prezes Oddziału wpisał się imieniem oddziału do księgi kondolencyjnej w Urzędzie Wojewódzkim a Zarząd uchwalił wyasygnować 200 zł. na Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego.

W związku ze śmiercią założyciela i prezesa Związku naszego Dra Antoniego Dziędzielewicza Zarząd przesłał Rodzinie Zmarłego kondolencje. Ponadto Zarząd postanowił wyasygnować 200 zł. na fundusz aplikantów im. ś. p. Dra Antoniego Dziędzielewicza.

Zarząd udzielił subwencji 100 zł. Zrzeszeniu aplikantów Zawodów prawniczych Oddziałowi Pomorskiemu w Toruniu.

Celem ożywienia stosunków towarzyskich między prawnikami Zarząd urządził w lutym 1935 koleżeńskie zebranie towarzyskie, w którem wzięło udział około 50 przedstawicieli sądownictwa, prokuratury i palestry.

Zarząd brał żywy udział w akcjach, odnoszących się do naszych spraw zawodowych. Odbyto kilka konferencyj z udziałem kolegów z Torunia i okolicy. Opracowano memorjały m. i. w sprawie Kasy pośmiertnej, w sprawie retencji akt, w sprawie nowelizacji prawa o ustroju adwokatury.

Oddział nasz liczy 38 członków zwyczajnych, 3 członków nadzwyczajnych.

Pod względem kasowym przedstawia się sytuacja jak następuje:

Członkowie Związku zalegali z poważnemi kwotami, które to składki wpływały przy dotychczasowym systemie kasowym bardzo nieregularnie i ze znacznem opóźnieniem. Ponieważ nagromadzenie się większych zaległości utrudniało później ściąganie składek, zreorganizowano ściąganie skkładek w ten sposób, że pobiera się obecnie od miejscowych członków za pomocą kurendy, od zamiejscowych członków za pomocą listów zleceniowych składki bieżące, co wprawdzie powoduje bardzo znaczne obciążenie pracą skarbnika, ma jednak ten skutek, że obecnie składki wpływają aczkolwiek w mniejszych pozycjach regularnie.

Oddział Lwowski.

Zarząd Oddziału objął urzędowanie w chwili dla Związku a zwłaszcza Oddziału lwowskiego przełomowej, bo data objęcia urzędowania zbiegła się prawie dokładnie z datą założenia we Lwowie Oddziału drugiego zrzeszenia adwokatów polskich t. j. Koła Adwokatów Rzeczypospolitej Polskiej (K. A. R. P.), którego władze wydały swym członkom zakaz należenia do innych zrzeszeń adwokackich, w szczególności do naszego Związku.

Usiłowania Zarządu gł. Z. A. P. by zakaz ten cofnięto, — perswazje, że zakaz ten zwłaszcza na tutejszym terenie, gdzie adwokatura polska jest liczebnie tak słabą, doprowadzi do rozbicia się tej nielicznej grupy adwokatów polskich, nie znalazły zrozumienia u władz K. A. R. P.

K. A. R. P. nie uważaliśmy i nie uważamy za zrzeszenie konkurencyjne — to też gdy w okresie wyborów do Rady adwokackiej we Lwowie okazała się potrzeba jednolitego frontu polskiej adwokatury, nie usunęliśmy się w tym kierunku od współpracy z K. A. R. P. — a gdy postulaty nasze nie znalazły zrozumienia w stanowiącej większość niepolskiej części adwokatury, złożyliśmy na walnem zgromadzeniu Izby adwokackiej wspólną z K. A. R. P. deklarację, w konsekwencji której wstrzymaliśmy się od udziału w wyborach do władz adwokackich.

Ten jednolity front polski nie pozostał bez skutku. Wprawdzie adwokaci Polacy nie weszli do Rady adwokackiej w tej ilości, jakiej żądaliśmy — to jednak stanowisko nasze znalazło już zrozumienie przy wyborze Dziekana, którym jednomyślnie wybrano kol. Dra Tilla Prezesa Oddziału Z. A. P. we Lwowie.

Skutkiem tego wyboru Kol. Dr. Till zgłosił rezygnację z prezesury Oddziału Z. A. P. we Lwowie, tłumacząc ten swój krok tak zajęciami dziekańskimi, jak i tem, że chce jako Dziekan Rady adwokackiej dać na zewnątrz wyraz swej zupełnej bezparcjalności.

Zarząd Oddziału rezygnacji tej nie przyjął do wiadomości, wychodząc z założenia, że do przyjęcia jej właściwym jest tylko Walne Zgromadzenie, a przyjął tylko do wiadomości fakt, że Kol. Till z powodu wyboru dziekanem nie będzie faktycznie sprawować funkcji prezesa i od chwili rezygnacji Kol. Tilla funkcje te sprawować będzie wiceprezes Oddziału.

Zarazem uchwalił Wydział wyrazić Kol. Tillowi serdeczne podziękowanie za długoletnią ofiarną pracę dla Związku i wyraził nadzieję, że w niedługim czasie Kol. Till obejmie z powrotem kierownictwo Oddziału.

W związku z zamierzoną nowelizacją prawa o ustroju adwokatury i projektem K. A. R. P. w tym przedmiocie — Zarząd Oddziału zajmował się tą kwestją a celem poinformowania członków o jej stanie umieścił na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia referat w tej sprawie.

Stan finansowy Oddziału uległ pewnemu pogorszeniu, aczkolwiek zamknęliśmy rachunki nadwyżką.

Poza śmiercią śp. Prezesa Dzięsaidzielewicza poniósł Oddział nasz dotkliwą stratę wskutek śmierci śp. Dra Włodzimierza Mochnackiego i błp. Dra Marcelego Schapiry.

Śp. Dr. Mochnacki należał do założycieli Związku i był pierwszym jego prezesem. O Związku zawsze pamiętał i wspierał nas Swą radą. Postać Jego zostanie nazawsze w naszej pamięci.

Błp. Dr. Schapira był do ostatnich czasów członkiem Zarządu Oddziału lwowskiego i brał żywy udział w jego pracach naukowych. Wygłaszał szereg odczytów i nie było prawie referatu, nad którym w dyskusji nie zabierałby głosu. Zdanie jego było

zawsze przez nas wysoce cenione i respektowane.

Pamięć obu zmarłych Kolegów uczciliśmy udziałem w pogrzebie i przemówieniem Prezesa nad trumną zmarłych.

Cześć Ich pamięci.

W dziale wykładów odbyliśmy cykl wieczorów poświęconych najaktualniejszym kwestjom prawniczym i zawodowym.

I tak dnia 17/I. 1934 r. odbyliśmy zebranie dyskusyjne zagajone przez Wiceprezesa Związku Dra Blumenfelda w kwestji stanu obecnego naszego Sądownictwa. — Dnia 28/III. 1934 wygłosił Kol. Kaliński wykład na temat ‚Nowa ustawa o ubezpieczeniu społecznem w zastosowaniu do Adwokatury". W dalszym ciągu kontynuowaliśmy wykłady Prof. Dra Allerhanda o nowym kodeksie handlowym.

Począwszy od 9 maja 1934 r. do 4-go lipca 1934 r. odbywaliśmy co środy zebrania, na których wygłaszano referaty z dziedziny Kodeksu zobowiązań, tak, że w ten sposób mieli Koledzy możność odbycia studjum całego tego kodeksu. Poszczególne referaty w tym przedmiocie wygłosili Koledzy: Dr. Blumenfeld (jun.), Dr. Janiszewski, Dr. Łomnicki, Dr. Pokorny, Dr. S. Reiss, Dr. Szalay, Dr. Schoenbach.

W czasie od 28/XI. 1934 do 2/I. 1935 odbyliśmy szereg referatów na temat rolniczych ustaw oddłużeniowych. Referaty w tym przedmiocie objęli Koledzy: Dr. Gubrynowicz, Dr. Schoenbach i Dr. Szpila.

Dnia 9/I. 1935 r. wygłosił Kol. Dr. Dziedzic wykład na temat nowej ordynacji podatkowej.

Dnia 13/II. i 20/II. 1935 r. wygłosił Kol. Dr. Ślączka odczyt na temat projektów małżeńskiego prawa majątkowego i familijnego prawa osobowego.

Po wykładach odbywały się tradycyjne zebrania towarzyskie przy stole restauracyjnym.

Członkowie dość licznie korzystali z czytelni i bibljoteki Oddziału, która wzbogaciła się bibljoteką śp. Dra Dziędzielewicza ofiarowaną Związkowi.

* * *

Sprawozdanie Koła Aplikantów przy Z. A. P. we Lwowie.

Na czoło zagadnień, które w tym roku interesowały członków a co znalazło odbicie w dyskusjach na zebraniach Koła były przedewszystkiem sprawy zawodowe aplikantów tem więcej obecnie aktualne wobec ukazania się projektów zmiany prawa o ustroju adwokatury, które przewidują daleko idące zmiany w stosunku do aplikantów adwokackich. Zarząd Koła pragnął w tej mierze poczynić wszystko, co leżało w zakresie jego możliwości a mianowicie z jednej strony starał się poinformować Kolegów członków o treści projektów, które zostały w tej mierze zgłoszone a następnie poczynić kroki przedewszystkiem za pośrednictwem Związku Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawniczych Rz. P. w Warszawie w kierunku zachowania praw nabytych przez aplikantów wpisanych obecnie na listy aplikanckie.

Z tych przyczyn utrzymywało Koło w roku sprawozdawczym żywy kontakt ze Związkiem Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawniczych Rz. P. a to w drodze częstej wymiany pism z Radą Naczelną tegoż Związku, następnie przez udział Prezesa Koła w posiedzeniu plenarnem Rady Naczelnej w dniu 7 grudnia 1934 wreszcie przez udział członków naszego Koła w dorocznem zjeździe odbytem w Katowicach w dniach 3, 4 i 5 maja 1935 r.

Dnia 12 kwietnia 1934 na zebraniu Koła zreferował Kol. Pelczarski „Dostęp do adwokatury wedle aktualnych projektów zmiany prawa o ustroju adwokatury", który to referat wywołał bardzo ożywioną dyskusję.

W okresie sprawozdawczym odbyło Koło 8 zebrań, na których omawiano aktualne sprawy zawodowe oraz Koła, referowano czasopisma prawnicze i t. d. Koło nawiązało w roku bieżącym kontakt ze Zrzeszeniem Aplikantów i Asesorów sądowych we Lwowie a współpraca z tem Zrzeszeniem zaczęła się obecnie korzystnie rozwijać.

Na zaproszenie Stowarzyszenia niesienia pomocy wdowom i sierotom po adwokatach wzięło nasze Koło żywy udział w pracach przygotowawczych Rautu Adwokatów odbytego w salach Kasyna Miejskiego w dn. 14 lutego 1935, z której to imprezy dochód przeznaczony był na pomoc wdowom ı sierotom po adwokatach.

SPRAWOZDANIE
Komitetu Fundacji Imienia Franciszka Nowodworskiego za czas od 1 kwietnia 1933 r. do 31 grudnia 1934 r.

W okresie sprawozdawczym urzeczywistnione zostało pierwsze postanowione przez Komitet wydawnictwo Fundacji, mianowicie wyszła z druku nakładem Fundacji książka pod tytułem: „Fundacja imienia Franciszka Nowodworskiego", zawierająca: życiorys Franciszka Nowodworskiego, przemówienia na pogrzebie i na akademji ku uczczeniu Jego zasług, odezwę do społeczeństwa w sprawie utworzenia Fundacji,

statut Fundacji, krótkie sprawozdanie z działalności Komitetu Fundacji.

Pozatem w okresie sprawozdawczym prowadzone były dalsze prace, przez powołaną w tym celu przez Komitet Fundacji komisję redakcyjną, nad przygotowaniem postanowionego przez Komitet wydawnictwa polskiego słownika prawniczego. — Przedwstępne prace przygotowawcze do powyższego wydawnictwa zostały ukończone, mianowicie sporządzono spis około 15.000 wyrazów, podlegających uwzględnieniu w słowniku, sporządzono spisy alfabetyczne tych wyrazów, przystąpiono do zaprowadzenia odpowiedniej kartoteki; przygotowano szereg opracowań przykładowych poszczególnych wyrazów. Dalsze prace — w kierunku zapewnienia współpracownictwa odpowiednich sił fachowych, podziału materjału do opracowania i t. p. — są w toku. Niestety, z natury rzeczy, należyte opracowanie słownika potrwać musi czas dłuższy.

Wedle sprawozdania rachunkowego Komitetu za rok 1933/34, fundusze Fundacji wynosiły na dzień 31 marca 1934 r. ogółem sumę 55.082 zł. 52 gr. Na dzień 31 grudnia 1934 r. (w związku z wydatkami na wydawnictwo książki, o której wyżej mowa) fundusze uległy zmniejszeniu do sumy 53.965 zł. 27 gr.

Ś. p.

JAN ZDZIENICKI

adwokat

b. Prezes Oddziału Z. A. P. w Lublinie, Prezes Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w Lublinie

zmarł w dniu 8 maja 1935 roku. Pogrzeb odbył się w dniu 11 maja r. b. w Lublinie. Cześć pamięci zasłużonego Kolegi.

LITERATURA I BIBLIOGRAFIA.

(W dziale tym podajemy i omawiamy jedynie dzieła i pisma nadesłane Redakcji, lub dane w zamian. — Kolegów Autorów i wydawców prosimy o nadsyłanie swoich prac i wydawnictw w celu kontynuowania i wydania w swoim czasie *Bibliografji dzieł adwokatury polskiej*).

Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny.

Na treść 3-go zeszytu składają się: Artykuły: „Egzekucja przeciw posiadaczowi fideikomisu“ przez prof. St. Gołąba; — „Nowelizacja prawa autorskiego“ przez dr. J. Górskiego; — „Ostatnia Konstytucja Austrji“ przez dr. E. Muszalskiego; — „Świat bez aparatury monetarnej“ przez prof. H. Gliwica; — „Wpływ maszyn na bezrobocie według poglądów ekonomistów XIX wieku“; przez prof. St. L. Zaleskiego; — „Zasadnicze stanowiska socjologów w ujmowaniu rzeczywistości grupy społecznej“ przez dr. T. Szczurkiewicza. — Przegląd piśmiennictwa: 40 recenzyj i sprawozdań krytycznych z zakresu prawa, ekonomji i socjologji oraz bogata bibljografja odnośnej literatury polskiej i obcej. — Przegląd prawa administracyjnego, skarbowego, prawa karnego, procesu karnego, prawa i procesu cywilnego. — Kronika ustawodawcza. — Sądownictwo: Przegląd orzecznictwa karnego i cywilnego Sądu Najwyższego dla wszystkich ziem polskich, Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego, Orzecznictwo Najwyższego Sądu Wojskowego. — Kronika gospodarcza. — Miscellanea.

Uzasadnienie Projektu Kodeksu Zobowiązań w opracowaniu głównego referenta Projektu Prof. Romana Longchamps de Berier. Art. 168—238. Wydawnictwo Komisji Kodyfikacyjnej.

Ulgi w zaległościach podatkowych. Komentarz. Opracował A. Rakower mgr. pr. 1935. Wydawnictwo Bibljoteki Prawniczej.

Treść: Ustawodawstwo o ulgach w spłacie zaległości podatkowych. Spłata zaległości skryptami dłużnymi Skarbu Państwa, obligacjami państwowemi, świadczeniami w naturze. Amnestja podatkowa. Teksty ustaw. Okólniki Min. Skarbu. Objaśnienia.

Encyklopedja Podręczna Prawa Prywatnego. Zeszyt XIII. Warszawa 1935. Zeszyt ten zawiera ciąg dalszy prawa małżeńskiego.

Zarząd Główny uprasza zarządy wszystkich Oddziałów o przekazanie składek po 1 zł. miesięcznie od każdego członka do dnia 1-go października b. r.

Wydawca: Związek Adwokatów Polskich we Lwowie. Redaguje: **Komitet redakcyjny.**

Redaktor odpow.: **Dr. Bruno Blumenfeld.** Pierwsza Związkowa Drukarnia we Lwowie, Lindego 4. Tel. 25-23.